

Politični nemiri se širijo po vsej Afriki

V črni Afriki se je uprlo vojaštvo v Tanganjiki, Ugandi in Keniji, v Kongu more levičarske tolpe, v republiki Mali so se uprli Tuaregi, v Libiji demonstrirajo arabski nacionalisti.

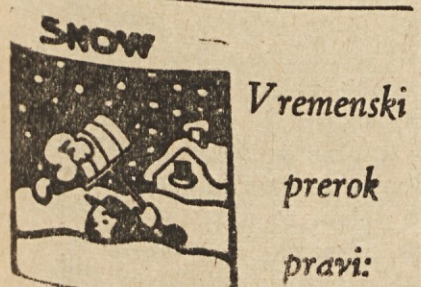
WASHINGTON, D.C. — Našo diplomacijo zmeraj bolj skrbi, kaj bo z Afriko. Nič dobrega namreč ne obetajo sledeča dejstva: 12. januarja se je začela revolucija na Zanzibaru, 20. januarja so se uprle čete v Tanganjiki, dva dni pozneje v Ugandi, 24. ur pozneje pa tudi v Keniji.

Iste dni je zagrabil državljanjska vojna republiki Mali, kjer se je uprlo plemo Tuareg. To se pravi, upiralo se je že dolgo, toda sedaj je upor postal nevaren in je že začel skrbeti predsednika republike Modibo Keito. Čenijski, da šteje plemo Tuareg do pol milijona nomadov in divjih pastirjev, ki ne priznajo nobene meje in se selijo s kraja v kraj, kot jim je po volji. Republika Mali je poslala alžirsko republiko, naj ji pomaga krotiti plemenske gverilce, toda prave pomoči ni dobila.

Demonstracije imajo tudi v drugače mirni libijski državi. Libijski kralj je imenoval novo vlado, z njo pa mladina ni zadovoljna, je začela z demonstracijami v obeh večjih libijskih mestih Tripoli in Benghazij. Demonstracije so začeli požigati, policija pa streljati, tako trdijo poročila, ki prihajajo v Rim. Demonstracije imajo očitno političen značaj. Menda jih hoče kralj zatreti tudi s silo, ako ne bo šlo drugače.

Delegacija ZN ogleduje boj za civilne pravice v Atlanti

ATLANTA, Ga. — Atlanta ni samo glavno mesto države Georgija, kjer vlada neomejeno konservativna južna demokratska politika, je tudi mesto demonstracij in nemirov. Vendar se je tam našel pogumen politik v osebi mestnega župana Ivana Allena, ki je povabil delegacijo ZN, naj si pride ogledat, kaj vse se lahko godi v njegovem mestu. Delegacija, ki šteje 17 članov, med njimi tudi črne diplomate iz Afrike, je res prišla in ravno naletela na demonstracije za in proti integraciji. Pri tem so se srečavali na ulicah črni demonstrantje in pristaši organizacije Ku Klux Klan, pa se niso nič spoprijeli, kar je na delegacijo napravilo globok vtis. Župan je peljal delegate tudi v tiste mestne dele, kjer živijo črnci in jih celo peljal v stanovanja. Želel je namreč, da delegacija vidi vse, kar je dobro in slabo. Tudi meščani so se obnašali do delegacije vljudno in dostojno, čeprav je imela v svoji sredi črne člane.

Oblačno, vetrovno, mrzlo, naltavanje snega. Najvišja temperatura 20, najnižja ponoči 5.

Novi grobovi

Rose Smerke
Rose Smerke, o katere smrti smo poročali včeraj, je bila rojena v Novem mestu, od koder je prišla v Ameriko leta 1911. Poleg že omenjenih sorodnikov je zapustila še sestro Margaretto Kozjan (Letonia, O.), brata Josepha (Verona, Pa.) in Franka (Fla.), medtem ko je sestra Mary umrla. Pokojna je bila članica Društva sv. Vida št. 25 KSKJ. Pogreb bo v sredo jutraj iz Grdinovega pogreb. zavoda ob 8.15 v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na Kalvarijo.

Rudolph Dolenc
V nedeljo je nenadno preminul na svojem domu na 382 E. 165 St. 69 let stari rojak Rudolph Dolenc, doma iz Ljubljane. Zapustil je sinova Rudyja (Timberlake) in Charlesa, hčeri Angie Lingus in Jennie Greenwald ter tri vnuke. Pogreb bo v četrtek ob dveh popoldne iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lakeview pokopališče pod vodstvom Mary A. Svetek.

Anton Kapela
Včeraj je umrl v Margie's zavetišču za bolne Anton Kapela z 11404 Dove Ave., doma na Poljskem, od koder je prišel pred 60 leti. Pred upokojitvijo je bil zaposlen v Superior Foundry Co. Bil je član poljskih organizacij. Zena Frances, roj. Krych, je umrla leta 1957, zapustil pa je sinove Adama, Chesterja in Antona, ki je poročen za Annie Kuznik. Za pokojnim žaluje tudi 7 vnukov in vnukinj ter sestra Mary Blaszczak. Pogreb bo iz Fortunovega pogreb. zavoda na 5316 Fleet Ave. v četrtek ob 9.30 v cerkev sv. Lovrenca ob desetih, nato na Kalvarijo.

Timothy Rusnak
Zadet od srčne kapi je preminul v Huron Rd. bolnici Timothy Rusnak, star 74 let, stanujoč na 1875 Roxbury Rd., Cleveland, O. Zapuščila soprogo Stephanie, otroke Ethel Ziegler (v Chardonu, O.), Timothyja, Elenoro Volpe (v Ft. Lauderdale, Fla.), Floro Rozman (Chicago, Ill.), 6 vnukov in več

drugih sorodnikov. Sin Dale je umrl. Zaposlen je bil v Lakeside in Huron bolnišnicah. Pogreb bo v četrtek popoldne ob enih iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. na Lakeview pokopališče.

Rudolph Stebner
Po kratki bolezni je preminul na svojem domu na 1072 E. 72 St. Rudolph Stebner, star 82 let. Tukaj zapuščila soprogo Amelio, sinove Edwarda, Rudolpha ml., Williama, 6 vnukov in več drugih sorodnikov. Pogreb bo danes popoldne ob enih iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. na Lakeview pokopališče.

Johnson predložil gradnjo 200.000 novih stanovanj

WASHINGTON, D.C. — Predsednik L. B. Johnson je včeraj poslal Kongresu posebni načrt o gradnji novih stanovanj iz sredstev zvezne vlade tekom prihodnjih štirih let. V tem času naj bi bilo zgrajenih iz teh sredstev skupno do 200.000 novih stanovanj, zvezna vlada pa naj bi pomagala tudi pri obnovi obstoječih.

Predsednik Johnson bi posebno rad s svojim predlogom pomagal do dostojnega stanovanja ljudem z malimi dohodki in ostarelim. Predložil je tudi obnovo programa za obnovo propadajočih mestnih predelov, izdelavo gradbenih načrtov za mesta in druga naselja.

Erhard želi evropsko politično skupnost

BONN, Nem. — Nemški kancler Erhard je na sestanku voditeljev krščansko-demokratske stranke napovedal, da bo začel pripravljati temelj za evropsko politično skupnost, ker se mu zdi, da samo gospodarska skupnost ne zadostuje več. Te dni bo šel v Rim in tam načelito vprašanje. Ko se vrne, ga bo pa obravnaval z Belgijo, Nizozemsko in Luksemburgom. Erhard ni nič omenil, kako se bo lotil tega vprašanja z generalom De Gaulleom.

Byrd prepustil davčni predlog namestniku

Načelnik finančnega odbora Senata Byrd je proti znižanju davkov, zato je vodstvo o razpravi predloga prepustil svojemu namestniku.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Harry Byrd, demokrat iz Virginije, je spravi predlog o znižanju davkov skozi finančni odbor Senata, ki mu načeljuje, odgovornost za predlog v razpravi v Senatu pa je prepustil svojemu namestniku sen. R. Longu iz Louisiane. Finančni odbor je izglasoval predlog z 12 proti 5 glasovom. Proti njemu je glasoval tudi sen. H. Byrd.

Byrd je odločen glasovati proti predlogu tudi v Senatu, ne mara pa ovirati njegove obravnave. Tako je vodstvo te prepustil L. Longu, ki je glasoval v odboru za predlog in tega tudi podpira. Demokratični vodniki Senata upajo, da bodo debato, ki jo mislijo začeti v plenumu prihodnji ponedeljek, v enem tednu končali. Če jim bo to uspelo, utegne predlog postati zakon do konca februarja in bodo s 1. aprilom že začeli delodajalci odtrgovati od zaslužkov namesto sedanjih 18% po novem zakonu le 14%.

Celotno znižanje bo znašalo okoli 12 milijonov dolarjev, od tega bo stopilo letos v veljavo nekako dve tretjini, ostanek pa prihodnje leto. Nova davčna lestvica bo segala od 14 do 70%, med tem ko sega sedanja do 91%. Oni z večjimi dohodki bodo dejansko deležni večjega znižanja davkov kot ti z nižjimi.

Alžirija "ljudska republika"

NEW YORK, N.Y. — V ZN krožijo vesti, da bo Ben Bella skoraj odrgel plašč vodnika "Osvobodilne fronte" in bo Alžirijo proglasil po Castrovem zgledu za "ljudsko republiko". Časopisje komunističnih držav še sedaj naziva alžirsko vodnike "tovariši".

GRŠKE OBOROŽENE SILE V PRIPRAVLJENOSTI ZA CIPER

Grčija je oklicala polno pripravljenost vseh svojih oboroženih sil, da bi mogla takoj nastopiti, če bi Turčija skušala izkrcati na Cipru svoje čete "v zaščito turškega dela prebivalstva" otoka. — Namestnik načelnika britanskih oboroženih sil na posvetu zaradi Cipra v Washingtonu.

ATENE, Gr. — Vlada je objavila, da je proglasila polno pripravljenost vseh oboroženih sil, da bi bile te sposobne nastopiti takoj, če bi Turčija dejansko začela izkrcavati na otoku Cipru svoje čete, kar napovedujejo vesti, prihajajoče sem. Vesti o tem krožijo dejansko že več tednov, oblasti pa so jih začele resno vpoštevati, ko so zastopniki turških oblasti začeli izjavljati, da bo Turčija storila "vse potrebno" za varstvo turškega dela prebivalstva Cipra. Med Grki, ki predstavljajo štiri petine otoškega prebivalstva, in Turki je prišlo od srede preteklega meseca do ponovnih spopadov. Položaj se je ponovno zaostрил konec tedna, ko je eksplodirala bomba v turški molitnici v glavnem mestu Nikosiji kljub pred Novim letom sklenjenem premirju.

Na Cipru je trenutno poleg domače policije okoli 900 grških vojakov, okoli 600 turških in par tisoč britanskih. Vojaki vseh treh omenjenih držav so na otoku v smislu pogodbe, ki je priznala Cipru neodvisnost in ki čuva ciprsko ustavo. Ciprski vlada je pozvala Vel. Britanijo, ko je prišlo v decembru do hudih nemirov in izgredov, naj pomaga s svojim vojaštvom vzdrževati red in mir. Tedaj je obstojala dejanska nevarnost, da se turške in grške čete na otoku spopadejo, ko so turške čete šle iz svojih vojašnic braniti Turke v glavnem mestu. Angleškim vojaškim okrepitvam se je posrečilo vzpostaviti mir. Sestanek med zastopniki Turčije, Grčije, Velike Britanije in obeh delov prebivalstva Cipra v Londonu, ki se je začel pretekli teden, naj bi položaj presodil in našel pot za pomiritev na otoku.

Angleži iščejo pomoč
Napad na turško mošejo koncem tedna je duhove ponovno razburil. Angleži so prepričani, da je do miru na Cipru pot dolga in bi radi dobili še koga, ki bi nosil odgovornost za red in mir na otoku. Obrnili so se na Washington, ki pa v začetku ni

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Sen. Margaret Chase Smith iz države Maine je objavila včeraj, da bo kandidirala za republikanskega predsedniškega kandidata in nastopila v ta namen pri primarnih volitvah v New Hampshire, kjer so svojo kandidaturo prijavi že tudi gud. Rockefeller, sen. Goldwater in H. Stassen in kjer bodo nemara kandidirali tudi H. C. Lodge, R. Nixon in guverner Scranton.

TAIPEJ, For. — Vlada Čang-kajškega je ostro protestirala v Parizu zaradi priznanja rdeče Kitajske, vendar pa ni prekinila s Francijo diplomatskih stikov.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik McNamara je izjavil, da so ameriške medcelinske rakete odlične in da moremo na nje računati v večji zanesljivosti kot z bombniki, da bodo postavljene naloge izvršile.

ZENEVA, Šv. — Sovjetski zastopnik Carapkin je predložil, naj bi velike sile umaknile vse bombnike iz svojih oboroženih sil kot korak k razorožitvi. Trdil je, da so bombniki postali zaradi raket že tako zastareli.

Iz Clevelanda in okolice

Stirideset let — Danes praznujeta 40-letnico srečnega zakonskega življenja poznana in priljubljena g. John in ga. Josephine Knific s 18322 Neff Rd. J. Knific se ukvarja že dolgo let s prodajo nepremičnin in posestev. — Prijaznemu paru k temu jubileju iskrene čestitke z željo, da bi zdrava in zadovoljna dočakala tudi zlato poroko!

K molitvi — Članstvo društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ je vabljenocoj ob sedmih v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. Josepha Krajca, jutri pa k njegovemu pogrebu.

Zalostno sporočilo — Iz Argentine je prišlo sporočilo, da je v Buenos Airesu umrl rojak Franc Dolčić, bratranec nedavno v Floridi umrlega Johna Dolčića, doma v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani, kjer je zapustil ženo Ursulo, sina Rudolfa in Feliksa ter hčerko Fani Vintar. V Italiji živi njegova hčerka Lidija, por. Chiasera, sin Franc pa je bil vrnjen domov iz Vetrinja in počiva z drugimi žrtvami komunističnega nasilja v Kočevskem Rogu.

Novi odbori — Podr. št. 25 SZZ ima za leto 1964 sledeči odbor: duh. vodja msgr. L. Baznik, predsed. Pauline Stampfel, podpredsed. Mary Kolegar, taj. Josephine Golinski, 1036 E. 68 St., HE 1-6997, blag. Mary Otonicar, zapis. Dorothy Strnisa, red. Mally Dezelan, nadzor. Antonia Milavec, Jennie Fernec, Pauline Migal. Seje so vsak 2. ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida.

Slov. društ. dom na Recher Ave. ima za leto 1964 sledeči direktorij: častni predsed. Frank Zagar, predsed. Joseph Trebec, podpredsed. Frank Segulin, taj. Albert Sajovic, 1380 E. 276, RE 1-5554, blag. Jo Ann Milavec, zapis. Mary Kobal; nadzor. odb. Louis Sajovic, Joseph Kusar in John Ivac; gospodar. odsek: John Troha, Max Gerl in John Adam; ostali člani: John Barkovich, Josephine Henikman, Theodore Kircher, William Frank; poslovodja Charles J. Starman, KE 1-9309, hišnik Joseph Petric, tel. 481-1721. Seje so vsako 3. sredo v mesecu ob osmih zvečer v SDD na Recher Ave.

Črnci protestirajo — Črno "Združeno gibanje za svobodo" je napovedalo, da bo danes jutraj poslalo pikete pred poslopje glavnega šolskega odbora v mestu in pred nekatere šole, ker nočejo šolske oblasti črne šolarje, ki jih vozijo iz šolskih okrajev, kjer primanjkuje prostora, v one, kjer je tega dovolj, pomešati z belimi v istih učilnicah. Črni smatrajo to za neko vrsto segregacije.

Mestni odbor za preiskavo — Mestni odbor je sinoči sprejel resolucijo, v kateri poziva kongresnike Clevelanda, naj se pozanimajo, koliko je resnice na tem, da bo Chrysler Corp., ko bo s 1. julijem prevzela obratovanje tovarne za tanke poleg Hopkins letališča, odpuščala ca. 2.200 tam zaposlenih delavcev, ker bo večji del sestavnih delov za oklopna vozila za armado izdelovala v Detroitu ter jih v tovarni v Clevelandu le sestavljala.

Združene države, Francija in rdeča Kitajska

CLEVELAND, O. — V naših političnih krogih vlada precejšnje razburjenje radi politike generala De Gaulle, ki ravno sedaj izvršuje svoj načrt, da prizna rdeči režim na Kitajskem in stopi z njim v običajne diplomatske stike. DeGaullov korak je sprožil pri nas val diskusij, razburjanja in razočaranja.

Ne bi pa mogli trditi, da je vse res tako odkritosrčno, kot izgleda na površini. V nekaterih naših političnih krogih že, toda ne v vseh. Poleg tega pa v našem trenutnem stališču v tem vprašanju igra svojo vlogo tudi sedanja volivna borba. Da to pojasnimo.

Naša povojna politika do Kitajske ni bila ravno srečna. Že dobrih 20 let stoji preveč pod vplivom Čang-kajškega in njegovih vojaških in civilnih pristašev. V tem stoletju še ni noben tuj politik imel toliko vpliva na našo notranjo politiko kot Čang-kajšek, ki je spretno izrabil strah zahodnega dela naše dežele pred rdečim kitajskim vplivom na Tihem oceanu. Čang-kajšku se je posrečilo, da je pridobil zase vplivne republikance in demokrate in vsi ti

so njegovi lobisti ne samo na zahodu, ampak tudi v Washingtonu. Proti njim si ne upa nastopiti noben predsednik, še posebej ne v volivnih letih. Lobisti seveda zastopajo Čang-kajškovo stališče: obstoja samo ena Kitajska, ki je trenutno posebejljena v njem.

Pod njihovim vplivom je tudi ameriška zunanja politika na Tihem oceanu. Zastopa ista stališča. Kitajski komunisti so s svojo zaletelo zunanjo politiko, posebno za časa korejske vojne, dali Čang-kajškovim lobistom dosti dokumentacije v korist Čang-kajškovi politiki. Vse to je razlog, da naša sedanja zunanja politika do Kitajske zastopa stališče, ki je v očitnem nasprotju s sedanjim stvarnim položajem, in da ga hoče prodajati svobodnemu svetu: rdeča Kitajska ne sme obstojati, treba jo je bojkotirati in izolirati vse njene akcije. S tem načelom ni naša politika zmeraj zmagala. Ravno naša zavezniška prvega razreda Anglija je že davno priznala rdeči režim in si — pri tem opekla prste. Kitajski komunisti nočejo namreč poslati v London svojega poslanika. Angleškemu vzgledu je sledilo še nekaj drugih držav,

Korak De Gaulle ni torej nobena izredna diplomatska poteza, De Gaulle je samo posnemal to, kar je Anglija napravila že davno, pri tem je dosegljivo še celo nekaj, kar nam bo morda še koristilo. Kitajski komunisti bodo tolerirali, da ima Francija še naprej diplomatske stike s Čang-kajškom. S tem so dejansko priznali po ovinku obstoj Čang-kajškove Formoze, kar so doslej dosledno odklanjali. Ako so torej kitajski komunisti po tej poti priznali obstoj "dveh kitajskih republik", zakaj jih ne bi naša dežela?

Te nevarnosti se zavedajo Čang-kajškovi lobisti v naši deželi. Ako bi namreč naša dežela priznala teorijo dveh kitajskih republik, bi bilo dosledno, da ima diplomatske stike z obema in ne samo z eno. Boj za in proti tej logiki se pri nas še ni vnel na celoti. Državno tajništvo se mu izogiba, ker se boji, da bi prišlo v odprt spor s Čang-kajškovimi lobisti, kar bi demokratom pri volitvah samo škodovalo.

Vendar je predsednik Johnson napravil pogumen korak. Preko svoje diplomacije je Čang-kajšku odločno svetoval,

da naj ne pretrga diplomatskih stikov s Parizom. Prav tak nasvet je Čang-kajšek dobil tudi iz Pariza. Upajo, da bo Čang-kajšek poslušal nasvet, ki mu je prišel od dveh tako nasprotnih prestolov kot sta trenutno Washington in Pariz.

S tem, da se je De Gaulle sporazumel s kitajskimi komunisti na diplomatskem polju, še ni rečeno, da presoja sedaj komunizem drugače, kot ga je do sedaj. Tudi kitajski komunisti radi tega ne bodo spremenili svojega boja proti svobodnemu svetu. Nihče torej ne more prorcikovati, kako se bodo odvijali diplomatski odnosi med Parizom in Peipingom. Če se bodo kitajski komunisti hoteli tako malo ceremoniti z generalom kot se z angleško vlado, potem bodo doživeli še marsikaj, kar bomo morali samo odobravati.

Naši diplomaciji torej ne bo škodovalo, ako bo tiho in čakala, kaj se bo iz vsega tega izcimilo. Na zunaj bo seveda naša politika grmela proti De Gaulleu in mu očitala vse njegove resnične in namišljene napake v njegovi zunanji politiki. To bo pač zahteval naš volivni boj.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Blagor mirotvorcem

Pred kratkim sem prejel iz slovenskega Toronta pismo prijatelja, ki mi obljublja, da bo v prihodnosti zasledil družbeno življenje med svobodnimi Slovenci. Možno je po svoji izobrazbi in pretekli praksi gotovo usposobljen presojati to življenje, zlasti še, ker ga opazuje iz ne prevelike razdalje in tudi ne sredi družbenega vrveža. Poleg vsega tega ima dovolj prijateljev po najrazličnejših državah, ki ga stalno obveščajo o slovenski stvarnosti po naših naselbinah. Ta prijatelj je v pismu med drugim napisal: "Blagor mirotvorcem! V družbenem življenju so neka pravila, neke zakonitosti, mimo katerih v nobenem primeru ni mogoče hoditi dolgo." Ob teh kratkih besedah sem se zamislil. Koliko resnice je v njih. Koliko bolj uspešno in plodonosno bi bilo delo v naših skupnostih, če bi v prvi vrsti skrbeli, da bi bili mirotvorci. In to bi bili, če bi poznali ali vsaj hoteli spoznati tista "neka pravila", tiste "neke zakonitosti", ki se briko masčujejo, če dolgo hodo mimo njih. Prej ali slej pride do masčevanja nad tistimi, ki jih krši in tepta. Masčevanje pa ni omejeno samo na tistega, ki je kršilec, temveč se potom njega razlije na vso skupnost ali vsaj na društvo, v katerem taki kršilci delajo drenj. Miru ni...

Kaj pa je mir? Kje je mir in kdaj? Če bi napravili anketo, bi dobili najrazličnejše odgovore: nasprotje od vojne; življenje brez prepričkov; kjer vest ali pa človek ničesar ne očitata; kadar oblast ali sila ne preganjata in ne zatirata... Vsakdo prav za prav misli, da ve, kaj je mir, pa vendar ni vsakdo tvorec miru. Nikogar ni, zlasti v dneh našega razburkanega življenja, ki si ne bi želel miru, pa ga je vendar tako malo v nas in med nami, da dalje v daljnjo sosesčino niti ne pogledamo. Kaj je torej mir?

Dr. Milan Komar nam je v letošnjem Zborniku izredno lepo in globoko povedal. "Mir je pokojnost reda." Toda ni vsaka pokojnost in negibnost že mir. Tudi nered se lahko ustali in vkorenini, če ljudje otrpnejo in ne protestirajo proti neredu, ker so se ga navadili. Če vest otupi, tudi miruje. Toda vse to ni mir, je otopelost, nedelavnost, nezanimanje.

Mir v društvu ali med družinami, enako v skupnosti, bo torej takrat, ko bo v njih in med njimi red. Dr. Milan Komar lepo pravi: "Ko je vsaka stvar na svojem mestu, trenja prenehajo in konflikti izgubijo svoj smisel."

Poglejmo v luči te resnice družbeno stvarnost. Kdaj je v društvu vsaka stvar na svojem mestu? Če v svojem delovanju zasleduje cilj, ki ga predpisujejo pravila in mu nihče ne vrija postranskih ali zahrbtnih namenov, tedaj je zelo važna stvar na svojem mestu. Kadar so odborniki pravilno izvoljeni in predani ciljem društva, je zopet druga važna stvar na svojem mestu. Če se člani izpolnjujejo pravila in se žrtvujejo za skupen cilj, potem je že zagotovljen osnovni red, iz katerega bo pritalak mir. Isto velja o večji skupnosti.

Naša skupnost n. pr. je nastala iz ljudi, ki so komunizem pravočasno spoznali, se mu uprli in si zbrali svobodo. Svobodni hočejo gojiti tiste duhovne in narodne dobrine in kreposti, ki jih komunizem najbolj zatira. Kdor torej hoče dati tej in taki skupnosti neko drugačno vsebino in jo skuša speljati na pota, ki vodijo v drugo smer, ta dela nered med nami in iz tega nereda izhaja nemir. Najlažje je

ribariti v kalnih vodah. To tudi komunizem ve, zato hoče zasejati med nami nered in nemir. Ker je sam otrok nereda (največji nered je zmota!), sta mu napoti naš red in iz njega izvirajoč mir. Pa ne bi nič opravil med nami, če mu ne bi pomagali omahljivci, otopeli značaji in tisti, ki se hočejo okoristiti iz njegove ponujene roke.

Pa še drugič kaj več o miru. O dr. Komarjem razpravljajmo, če je treba veliko razmišljati. Saj ga je naštudiral in napisal nam vsem, da bi vsaj skušali doseči, po čemer pravimo, da hrepenimo: mir.

RŽ

Malo kronike

Drugo nedeljo v januarju je imelo Društvo NIJ svoj redni mesečni sestanek. Bil je sestanek posebne vrste. Slovensen sprejem novih članov je bil na programu. Vsako leto ob sprejemu se tudi stari člani znova zavežejo spopolnjenju obljube, zaradi katerih so v društvu. Po sprejemu pa so člani v spominu na pomočjo barvnih slik pohitili "na izlet" v Slovenijo in pregledali lepoto slovenskih cerkva. Kako bogata je Slovenija na lepoto svojih cerkva, ki so žarišče naših največjih svetin in zakladnice slikarskih ter likovnih umetnin. Ta "sprehod" po slovenskih cerkvah je bil lep duhovni odhiti.

V Torontu je izšlo že pet števil razmnoženega lista "Vez med brati", ki je glasilo Marijine legije. Urejuje ga g. S. Boljaka, C.M. List prinaša bralcem obilico prekoristnega duhovnega branja, nasvetov in opozoril zlasti za člane Marijine Legije. Vendar pa smo takega branja prepotrebni prav vsi, ker nas način moderne življenja tako lahko raztrese in potegne stran od tistega, ki je edino potrebno.

Novi odbor društva S.P.B. je že imel svojo prvo prireditev, ki jo je sicer pripravil še prejšnji predsednik. V soboto, 18. januarja, je bil prijeten družabni večer, katerega čisti dobiček je bil namenjen invalidom. Večer je na celi črti uspel. Člani društva so z družinami in prijatelji napolnili dvorano. Igrala je godba "Triglav". Razpoloženje je bilo res prijateljsko; uspeh večera je bil v vsakem oziru nadvse zadovoljiv in lep. Por.

Vabilo

TORONTO, Ont. — Ne pozabite na veseloigro "Pri Belem konjičku", ki jo bo vpriporilo Slovensko gledališče v dvorani Marije Pomagaj na Manning Avenue 2. februarja letos ob 4.45 popoldne.

V. Č.

V Winnipegu letošnje zimo ne počivajo

WINNIPEG, Man. — Še dva dni, pa bo poteklo leto, kar sem prišel v Winnipeg. Opoldne me je čakalo 15 fantov in mož na letališču. Nič čudnega. Bili so "na prisiljenih zimskih počitnicah". Letos bi jih gotovo ne bilo toliko. Morda le ta ali oni. Vse dela, vse gara. Celo zidarji, čeprav ne vsak dan po polnih 8 ur. Kar čudno se človeku zdi, ko na cesti gleda velike "mikserje", kako se vrte in puščajó paro iz sebe. Pri mešanju betona uporabljajo toplo, če ne naravnost vrelo vodo.

Vladni odlok, da bo v zimskem času zgrajeni hiši dala \$500, ima magično moč. Velika gradbena podjetja imajo naročil, kakor le redkokdaj preje. Na stotine hiš mora biti zgotovljenih do pomladi. Po večini so obdržala vse delavce, ki so hoteli ostati zaposleni, nekatera celo oddajajo posamezna dela

pri gradnji hiš kar "čez" ter tako posameznikom prepuščajo, da zaslužijo po volji. Seveda jih priganjajo h kar večji storitvi. Zadnjič je bilo kar cel teden okrog 30 pod ničlo, pa se je ves čas delalo, tudi na prostem. Tu se vidi, kakšno moč ima dolar nad človekom, pa tudi to, koliko volje je še v človeku, da sprejme žrtve in neprijetnosti nase. Ko bi bilo v verskem pogledu, v skrbi za dušno bogastvo nekaj te pripravljenosti med nami. Pa je le prepogosto tako, da se taki potem celo izgovarjajo, da potrebujejo v nedeljo počitka in zato ne morejo v cerkev. Verjetno niti ne pomislijo ne, kaj s tem izjavljajo: da jim je denar vse, skrb za dušo in srečno večnost pa sta jim stranskega pomena.

Nekateri se nad tem zimskim garanjem hudujejo, vsaj kar se gradbene stroke tiče. Poleti so garali tudi po 14 ur na dan ob misli na tiste tri zimske mesece, ko bo treba ostati doma in živeti s tedensko podporo \$36. Ob nastopu trde zime so prijavili svojo brezposelnost, a na zadevnem uradu so jim že v nekaj dneh našli drugo delo. Treba je bilo prijeti, drugače bi tudi tistih 36 zelenčkov ne bilo. To jih sedaj gnjavi, da morajo za tisto malenkostno razliko 15 do 20 dolarjev prenašati mraz in napore zimskega dela, ko bi drugače lepo počivali doma. Prepričan sem, da bodo tudi oni prišli do zaželjenega počitka, če ne zlepa pa zgrda. Bodo že našli kakšno pot: eden bo malo več vzdignil, da ga bo v križu zabolelo; drugi bo nerodno stopil; tretji bo z odra skočil ali pa padel; marsikomu bo pa na poledenelih tleh spodrsnilo, da se bo zakotalil. Vsi bodo pa seveda takoj prijavili svojo "nesrečo". Kaj bi bili tako pošteni in toliko trpeli za oduške Jude...

Tudi v mlinih so ljudje spoznali, da človek le ni stroj. Dobre tri mesece so garali brez slehernega počitka. Sele za Božič in Novo leto so se stroji za en dan ustavili. Sedaj so pa delavci prišli s svojo upravičeno zahtevo, da vsaj dvakrat na mesec ob nedeljah mlinski obstanejo. Unija je s to svojo zahtevo prodrila, kjer pa te nimajo, pa še nadalje tudi ob nedeljah delajo. Judovski kapital pač hoče od kraja izrabiti ugodne razmere, ki so se ponudile ob tako izredni količini prodane moke komunističnemu svetu. Hvala Bogu, večina naših — nad 20 — dela v onih mlinih, ki so pod "kontrolno" unije. Tako sedaj malo bolj pogosto vidim tudi te

Newtorontske novice

Primerjava

Odkar sem se pred štirimi leti preselil iz župnije Marije Pomagaj v Torontu k župniji Brezmadežne v New Torontu, nisem bil nikdar več na nedeljo pri vseh slovenskih božjih službah v cerkvi Marije Pomagaj. Ko sem pa ta mesec delal svoje letne duhovne vaje z ostalimi sobraty in župnišču Marije Pomagaj, sem po štirih letih spet nedeljsko dopoldne preživel v cerkvi Marije Pomagaj. Mnogo obrazov mi je bilo znanih; vendar ne več vsi. Otroci so že v tem času zelo zrasli. Prijeten občutek sem imel, ko sem videl, da so bile službe božje, je dobro obiskane. Prva sicer ni bila boljša kot pred štirimi leti; pač pa druga, ki je posvečena mladini; zadnja je pa že od leta 1957 tako dobro obiskana, da se moške in fantje v veži kar drenjajo. Mirno lahko rečemo, da vsako nedeljo obišče cerkev Marije Pomagaj okrog 900 Slovencev. Bilo mi je v veliko tolažbo, da naš trud, ko smo prvo slovensko cerkev v Kanadi zidali in jo s težavo tako gospodarsko kakor duhovno utrjevali, ni bil zaman in da prinaša otilne sadove. Zato dušnim pastirjem in župljanom Marije Pomagaj vsa čast in priznanje.

Nehote sem začel delati primerjave. Včasih pade na Slovence v Torontu neopravičena kritika, da se jih največ zbere na ples. A že od prvega početka do danes v Torontu neizpodbitno drži, da največ Slovencev zbere skupaj slovenska služba božja v cerkvi. V cerkvi Marije Pomagaj je redno vsako nedeljo pri sv. maši vsaj 800 Slovencev; v cerkvi Brezmadežne pa vsako nedeljo okrog 400 Slovencev. Torej slovenski cerkvi v Torontu redno sprejemajo

svoje farane ob nedeljah v cerkvi.

Ob letošnji winniškejski zimski sezoni se mi nehotе vsiljuje misel: kako prav je bilo, da smo lani s tako naglico zgrabili in dokončali dela v cerkvi in dvorani. Letos bi bilo verjetno vse klicanje in moledovanje skoraj brez sadu. Nikomur ni bilo treba zaradi dela v cerkvi žrtvovati svojega rednega zaslužka. Mnogim pa je bila dana možnost, da so si pridobili lepih zaslug za našo skupnost, pa še več zaslužnja pri Bogu, če so svoja dela, kakor trdno upam, vršili s plemenitim namenom v čast božjo.

Rev. J. Mejač, C.M.

ta vsako nedeljo nad 1200 Slovencev; za Božič in Veliko noč pa gotovo nad 1500 Slovencev.

Plesne zabave so najbolj obiskane na Silvestrovo. Vendar tudi na silvestrovanju v obeh slovenskih dvoranh skupaj ni nikdar nad 800 Slovencev, rajši manj. Na navadnih veseljah tudi, kadar so dobro obiskane, ni nad 400 Slovencev, čeprav je veselica v obeh slovenskih dvoranh naenkrat. To je za Slovence v Torontu gotovo častno. Uspeh je pa seveda še zelo nepopoln. Dejstvo je namreč, da je v Torontu in v New Torontu vseh Slovencev nad 7 let starih gotovo že nad 4000; to najmanj, rajši več. In od teh jih hodi redno v slovensko cerkev le okrog 1200. Precej jih hodi v kanadske cerkve ob nedeljah k službi božji. Pa vzemimo, da jih gre približno toliko kot v obe slovenski cerkvi v razne krajeve kanadske cerkve; pa še vedno ostane skoraj polovica Slovencev, ki k nedeljski službi božji redno ne hodijo. Primerjava je sicer precej nepopolna, ker ne bomo nikdar niti približno dognali, koliko Slovencev hodi redno k nedeljski maši v krajevne kanadske cerkve. Vendar lahko mirno trdimo, da 30% Slovencev v Torontu prav gotovo ne hodi redno k nedeljski sv. maši; pa je odstotek takih verjetno precej večji. Zato obe slovenski župniji tako zelo potrebujeta tudi laičnih apostolov, in še prav posebej župnija Marije Pomagaj, ki po svojih dušnopastirskih problemih spada gotovo med zelo težke in zahtevne župnije. Me je pa ta primerjava ponovno prepričala, kako potrebni sta bili dve župniji; saj še tako, ko sta dve, postaja cerkev Marije Pomagaj premajhna.

Središče sveta

Prečastiti g. Franc Skumavec je v svojih pridigah v cerkvi Brezmadežne ob priliki 40-urne pobožnosti lepo prikazal vernikom, kako je Jezus v Sv. Rešnjem Telesu središče sveta in središče svetovne zgodovine. V prvem govoru je razložil, kako je vsa Stara Zaveza pripravljala ljudi na prihod Odršenika in zlasti na Sv. Rešnje Telo, ki ga je Bog ljudem napovedoval in pojasnjeval v raznih prispodobah. V drugem govoru je vernikom razložil polnost časov, ko je Jezus dejansko postavil Sv. Rešnje Telo na veliki četrtlet zvečer, da je za stalno ostal med ljudmi na svetu. V zadnjem govoru je pa lepo razvil misel, kako je Jezus v Sv. Rešnjem Telesu postal ljudem najboljši prijatelj, žrtve zanje pri daritvi sv. maše in njihova dušna hrana. Končal je z mislijo: Sv. Rešnje Telo je vez in vir edinosti za vse ljudi. Zato toliko časa ne bo prišlo do cerkvene edinosti, do res ene svetovne družine človeštva, dokler se ne bodo vsi ljudje zedinili ob enem tabernaklju, v katerem je evharistični Kristus; ob istem oltarju, na katerem se zanje daruje Jezus, in ob isti obhajilni mizi, pri kateri se Jezus daje ljudem kot dušna hrana. Župljani so pridno hodili molit Jezusa v Najsvetejšem Zakramentu. Bolj učinkovito so mi pridigali z zgledom o svoji življenjski poti v Sv. Rešnje Telo kot jim morem pridigati sam z besedo. Kako lahko bo takim ljudem umirati in iti pred Jezusa sodnika, ki ga sedaj tako gorečo molijo pod podobo kruha kot svojega Odršenika in Kralja!

Najlepša melodija

Odkar sem na severnoameriškem kontinentu, imam do Slovencev večjo ljubezen, kot sem jo včasih imel doma. In še prav posebno so mi pri srcu sloven-

ski staronaseljenci. Vem sicer, da žalostne zgodbe premnogih; pa se mi tudi odkrivajo med njimi vedno lepši zgledi njihove vere in slovenske zavednosti. Ko dobivam njihova pisma in berem njihove preproste, a pristno slovenske misli, se mi pri srcu kar mlo stori. Veliko so delali v teh deželah, šli skozi trde čase; sedaj grede v leta in vedno bolj zore za večnost.

Samo nekaj misli iz pisem, ki sem jih zadnji teden dobil, ko so mi pošiljali svoje darove za nove orgle v cerkvi Brezmadežne. Frank Konechnik iz Indianapolis je med drugim zapisal: "Ker sem že star in invalid, ne morem pozimi v cerkev. Prilagam Vam dar \$3 za orgle. Bog daj, da bi nove orgle že prav lepo donele novomašniku ob posvečenju, oziroma na prvi maši. Ni je lepše melodije kot je: 'Novomašnik bod' pozdravljen...' Potem pa še gospa prištavi: 'Tudi jaz Mrs. F. Konechnik se pridružujem z malim darom \$5 in bom tisti dan z Vami delila v duhu srčno veselje, ako je božja volja, da dočakamo vsi skupaj tisti dan' (21. junija tega leta bo namreč v cerkvi Brezmadežne nova maša jezuita g. Jožeta Plevnika). Louis Izanc iz Clevelanda pa piše: 'Tu Vam pošiljam \$5 za sklad, ki ga zbirate za nove orgle. Jaz vedno preberem stran Kanadske Domovine in si takim: Ti rojaki so ravno na takem, kakor smo bili mi pred 50 ali več leti, ko smo prišli v Ameriko. Prav veseli me, ko čitam, kako složno delujete za napredek in želim vam mnogo uspeha.' Vsi darovalci izražajo željo, da bi do nove maše imele v cerkvi Brezmadežne že nove orgle. Darovali so še sledeči: po \$5 g. Ciril Jenko, Rock Springs, Wyo., g. Sofija Rifelj, Milwaukee, Wis.; po \$4 g. Mary Lustig, Presto, Pa., g. Frances Osaben, Barberton, Ohio, J. Heraver, Waukegan, Ill., Ernestina Perše, Cleveland, Ohio; \$3 ga. Ana Komick, Cleveland, Ohio; \$2 g. Matt Perša, Newark, N.Y.; po \$1 g. Janez Mramor, Lorain, Ohio, Jožef Ray, Chesterton, Ind. Naj Brezmadežna vsem darovalcem obilno povrne in jim izprosi srečno zadnjo uro, da bodo mogli takoj po smrti poromati v tisti "srečni dom nad zvezdami, kjer bivajo vsi blaženi".

— katoliška politična emigracija.

Letos je predpust kratek. Komaj so dobro minuli zadnji božični prazniki, že se bliža pust. Na pustno soboto, 8. februarja, se bomo v dvorani Brezmadežne poslavljali od vselega predpustnega časa, preden nastopi mo resni postni čas. Cerkevni odbor namreč pripravlja prijetno pustno zabavo z maskami. Najboljše bodo nagrajene. Imamo še v spominu silvestrovanje, kako je bilo lepo. Ta pustna veselica bo prva veselica v dvorani Brezmadežne po silvestrovanju. Je namreč pustna sobota tak dan, ko se sicer resni Slovenci radi povešale in malo zaplešejo. Zdi se, da bo prav prijeten večer in da nas bo lepo razvedril, preden si bomo natresli pepela na glavo. Naj Slovenci v New Torontu in njega okolici ne pozabijo zamuditi te vesele prilike! Cerkevni odbor vse lepo vabi na to pustno zabavo.

Darove za orgle sprejema: Slovensko župnišče, 225 Brown's Line, Toronto 14, Ont.

Papež Pavel VI. izbral kardinala Lercaro za zaupnika za vzhodne cerkve

VATIKAN. — Papež Pavel VI. je sklenil, da bo poslal kardinala Lercaro na bližnji vzhod, da bo tam stalna veza z voditelji pravoslavnih cerkvenih organizacij. Podrobnosti o kardinalovi misliji še niso znane. Kardinal Lercaro je sedaj nadškof v Bologni, strah za komuniste in obenem nadlega za konservativne kardinale v Rimu. Vsaj tako so trdili na vatiškanskem koncilu. Ni bilo tudi objavljeno, kdaj bo kardinal šel na svoj nov posel.

Medtem je ruska pravoslavna cerkev izjavila, da je za tesnejše stike s katoliško cerkvijo, toda dodala je, da se je zadnji sestanek Pavla VI. s pravoslavnim patrijarhom Atenagorasom nič ne tiče.

— Za ustvaritev novega delovnega mesta v ZDA je treba vložiti povprečno \$20,000.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Gospodinja
Iščemo gospodinjstvo za 3 odrasle, lahko ostane ali ne. Kličite po 9. uri zvečer, v soboto ali nedeljo podnevi GL 1-8427. (x)

MALI OGLASI

V najem
Oddamo 5-sobno stanovanje. Kličite RE 1-5513. (20)

Iščemo oskrbnika
Moški ali ženski par za 22-stanovanjsko poslopje v okolici St. Clair in Superior Ave. Kličite TO 1-7636.

THE GUND REALTY CO.
1476 Davenport Avenue
Cleveland 14, Ohio (21)

V najem
Oddamo 3 sobe in kopalnico, vse na novo dekorirano, na 1128 E. 67 St. Kličite po 6. uri EN 1-0805. (19)

STAN'S SHOES
6107 St. Clair Ave.
Čevlji! Najboljši, skrbno izbrani za Vaše noge.
Ob torkih dvojne Eagle Stamps!

ZULICH
INSURANCE
AGENCY
18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

DOBER TEK! — Formozanka se je lotila italijanskih špagetov po kitajskem načinu z jedilnima palčicama.

